

**«Вчимося розуміти
дітей та ...себе»**

Передайте «кубик» (м'яч)

- Кожна особа, отримавши м'яч, має сказати своє ім'я, кого вона батько (мати, бабуся, дідусь)
- Продовжити розповідати про себе розпочавши з такого речення **«Не хочу хвалитися, але я...»**
- Потім передати м'яч наступній особі, яка повторює цей процес з повторенням інформації про попереднього учасника

Вправа «Згода, незгода, оцінка».

- Учасники об'єднуються у дві групи. Кожній групі дається аркуш паперу та картка з варіантом завдання.

I група	II група
Складіть перелік слів та вислові, за допомогою яких ви даєте згоду діям вашої дитини.	. Складіть перелік слів та вислові, за допомогою яких ви виражаєте незгоду з діями вашої дитини

Які вислови можна
використати, спілкуючись
з дитиною дипломатично?

Вправа «Стилі батьківського виховання»

- Давайте з вами поринемо у своє дитинство і
пригадаємо які методи покарання чи
заохочення застосовували до вас батьки
(*розказати якусь історію з дитинства*), чи вважаєте
ви ефективними ці методи, чи застосовуєте їх у
вихованні своєї дитини і які застосовуєте?

Авторитетний

- Спосіб дій батьків, який відрізняється твердим контролем за дітьми; водночас батьки заохочують спілкування та обговорення в сімейному колі правил поведінки, встановлених для дитини
- Високий рівень контролю. Теплі стосунки.
- 1. Визнають і заохочують автономію своїх дітей.
- 2. Відкриті для спілкування та обговорення з дітьми встановлених правил поведінки; допускають зміни своїх вимог у розумних межах.
- 3. Діти чудово адаптовані: впевнені у собі, у них розвинуті самоконтроль і соціальні навички, вони добре вчаться в школі й наділені високою самооцінкою

Авторитарний

- Спосіб дій батьків, який відрізняється підкоренням своєї поведінки жорстким правилам і нав'язуванням цих правил дітям, а також відлученням дітей від процесу прийняття рішень.
- Високий рівень контролю. Холодні стосунки.
- 1. Віддають накази і чекають, що вони будуть чітко виконані.
- 2. Закриті для постійного спілкування з дітьми; встановлюють жорсткі вимоги і правила, не допускають їх обговорення, дозволяють дітям лише незначною мірою бути незалежними від них.
- 3. Їхні діти, як правило, замкнуті, боязливі, дратівливі: дівчатка переважно залишаються пасивними і залежними протягом підліткового та юнацького віку; хлопчики можуть стати агресивними.

Ліберальний

- Спосіб дій батьків, який відрізняється майже абсолютною відсутністю контролю за дітьми за добрих, теплих стосунків із ними.
- Низький рівень контролю. Теплі стосунки.
- 1. Слабко чи зовсім не регламентують поведінку дітей; безумовна батьківська любов.
- 2. Відкриті для спілкування з дітьми, однак комунікація переважно спрямована від дитини до батьків; батьки не встановлюють якихось обмежень.
- 3. Діти схильні до непокори та агресивності; при сторонніх поводяться неадекватно й імпульсивно, невимогливі до себе; в окремих випадках діти стають активними, рішучими, творчими людьми.

Індиферентний

- Спосіб дій батьків, характерний відсутністю інтересу до виконання батьківських обов'язків.
- Низький рівень контролю. Холодні стосунки.
- 1. Не встановлюють для дітей жодних обмежень; байдужі до власних дітей.
- 2. Закриті для спілкування; через свої проблеми в них не залишається часу на виховання дітей.
- 3. Якщо байдужість батьків поєднана з ворожістю, дитина дає волю своїм найбільш руйнівним імпульсам і схильна до деліквентної (узалежненої) поведінки

Вправа «Коло емоцій»

- Батьки сідають у коло, а потім кожен по черзі (почати може ведучий-психолог) за допомогою лише однієї міміки передає якусь емоцію, а всі по черзі намагаються її повторити. Вправа закінчується, коли всі учасники передадуть свою емоцію.
- Які емоції передавати простіше та приємніше – позитивні чи негативні?

Вправа «Ми--батьки».

- Пропонується на кожному з них продовжити речення (стосовно своєї дитини) по групах:

- ● на зеленому аркуші - «Я хочу бачити свою дитину...»;
- ● на синьому аркуші - «Для цього я роблю...»;
- ● на червоному аркуші - «Я ніколи...».

Вправа «Продовж речення»

- «Щоб краще розуміти свою дитину, я...» — і кожен з присутніх по черзі у кількох словах розповідає свій рецепт вдалого спілкування з дитиною.

ТЕСТИ

- «Чи хороші ви батьки?»
- Так/ні/іноді
- «Чи можете ви?»
- А (3) – можу і завжди так роблю
- Б (2) – можу, але не завжди так роблю
- В (1) – не можу

Ключ до тесту «Чи хороші ви батьки»

- Тепер підсумуємо. Знайдіть суму. Якщо вона становитиме
 - 50 — ви ідеальні батьки, такі ідеальні, що можна замислитися, чи на всі питання відповідали щиро.
-
- 35—45 — ви дуже любите дитину, відчуваєте всю важливість своїх обов'язків перед нею.
 - 30—34 — взагалі ви непогані батьки, хоча часом і припускаєтесь помилок, які «підривають» ваш авторитет перед дитиною.
 - 25—29 — на жаль, у багатьох ситуаціях ви не є досконали вихователі, й діти, мабуть, не почуваються з вами досить добре і просто.
 - 20—24 — ви зовсім непослідовні у вчинках, надто часто робите те, чого не варто робити ніколи. Діти не знають, коли і в чому вони можуть на вас покластися.
 - 19 та менше — маємо надію, що такої суми не набрав ніхто, бо в цьому разі можна лише поспівчувати вашій дитині.

Ключ до анкети «Чи можете ви?»

- **Якщо Ви набрали від 30 до 39 балів.**
- Ваша дитина - найбільший скарб к вашому житті. Ви намагаєтесь не тільки зрозуміти, але й пізнати її, ставитись до неї з повагою, дотримуетесь найбільш прогресивних методів виховання. Ви на правильному шляху. І можете розраховувати на гарні результати.
- **Якщо Ви набрали від 16 до 30 балів.**
- Піклуватися про дитину для Вас найголовніше. Ви маєте здібності вихователя, але па практиці не завжди послідовно і цілеспрямовано їх використовуєте. Інколи Ви дуже суворі або занадто м'які, крім того, маєте схильність до компромісів, що послаблює виховний ефект. Вам слід серйозно замислитися над своїм підходом у вихованні дитини.
- **Якщо Ви набрали менше 16 балів.**
- У Вас серйозні проблеми у вихованні дитини. Вам не вистачаєш або знань, або бажання і прагнення виховати дитину творчою особистістю, а, можливо, і того, й іншого. Ми ралимо Вам звернутися за допомогою до спеціалістів - педагогів та психологів, ознайомитися з літературою з питань сімейного виховання. Не забувайте, що формування особистості - дуже складний і відповідальний процес. Ось чому виконання батьківського обов'язку приносить людині найбільш моральне задоволення.

"Скринька бажань"

- написати свої бажання та пропозиції щодо поліпшення роботи навчального закладу і проведення батьківських зборів. Потім їх скласти у спеціальну "скриньку бажань"